

Beszámoló a Közgazdaságtudományi Bizottság újraválasztásáról

Az akadémiai ciklusokhoz igazodva, 2008. szeptember 16-án újraválasztották az MTA Közgazdaságtudományi Bizottságát. A korábbi időszak aktivitási mutatóját meghaladva, ezúttal 115 köztestületi tag vett részt az elektronikus szavazásban. A szavazás eredménye lapunk belső címdalán is olvasható, hiszen az új szerkesztőbizottságot a Közgazdaságtudományi Bizottság és tisztségviselői adják. Az újjáválasztott Közgazdaságtudományi Bizottság alakuló ülését 2008. szeptember 25-én tartotta. Jelen volt 16 fő: *Augusztinovics Mária, Csaba László, Farkas Beáta, Fazekas Károly, Halpern László, Hámori Balázs, Kapás Judit, Karsai Gábor, Király Júlia, Laki Mihály, Major Iván, Oblath Gábor, Szabó Katalin, Szanyi Miklós, Simonovits András és Tóth István György.* Kimentette magát: *Antal László, Chikán Attila, Darvas Zsolt, Fertő Imre, Vörös József.*

Az ülés kezdetén Csaba László leköszönő elnök, aki két cikluson keresztül fogta össze a bizottság munkáját, beszámolt a 2005 és 2008 közötti időszak eredményeiről és problémáiról. A következőkben lényegében az elnöki beszámolót adjuk közre, és beszámolunk a bizottság tisztségviselőinek megválasztásáról, amire az alakuló ülésen került sor.

Eredmények. 1. A bizottság 2002–2005-höz hasonlóan rendszeresen, három-négy havonta ülésezett. Az ülésekről jegyzőkönyv készült, a bizottság saját honlapján elérhető (http://web.uni-corvinus.hu/darvas/MTA_KTB/MTA_KTB/htm), és ott valamennyi dokumentum letölthető (köztük a szavazás részletes eredményei – *a szerkesztő*).

2. A Közgazdaságtudományi Bizottság a IX. Osztály egyetlen, választással létrejövő közössége, autonóm öngazgató testület, az MTA céljával összhangban a magyar nyelvű tudományosság és a hazai kutatói közösség fejlesztését hivatott szolgálni. Csaba László megalapozatlannak nevezte azokat a felvetéseket, amelyek alapján egyik, az előző ciklusban megválasztott tagunk – a sztálinizmus maradványának minősítve működésünket – lemondott, s azt is, hogy hiányzik a nagyhatású kutatóhelyek arányos képviselete (ami nem irányított választásnál előfordul). Voltak, akik nemcsak magukat, de tanítványaikat is távol tartották mind a köztestülettől, mind az anyanyelven való közlés nem csekély erőfeszítésétől. Ez nem tekinthető a korszerű, versenyképes gondolkodás jelének és követendőnek sem.

3. A Közgazdaságtudományi Bizottság tartalmi munkájának középpontjában a közgazdaságtan öndefiníciójának és fejlődésének a tanulmányozása állt. A közgazdaságtan művelése semmiképpen sem azonos egy meghatározott módszer követésével, hanem plurális jellegű, eltérő iskolák versenye jellemzi. Különösen E. Han Kim – utóbb a *Journal of Economic Perspectivesben* közzétett – cikkének bizottsági vitájában hangsúlyozták, hogy a hazai közgazdaságtan – kutatási tárgya és kapcsolatrendszeréből adódóan – nem szellemi kisebbségéből különbözik az amerikaiétól.

4. A Közgazdaságtudományi Bizottság feladatának tartotta az új tudományos eredmények, mindeneke előtt könyvek bemutatását és a felsőoktatási tananyagok tartalmi vitáját is.

5. A Közgazdaságtudományi Bizottság rendszeres és kiterjedt kapcsolatot tartott a köztestülettel, minden ülését meghirdette a köztestület elérhető tagjainak. Tevékenységünk

pozitívuma és bírálata egyben, hogy számos ülésen többségben voltak a nem választott tagok. (Volt olyan választott tagunk, akinek három éven át a rögzített időpontban tartott, maximum 90 perces ülések közül mindössze egyetlen alkalommal volt lehetősége a részvételre.)

6. A 2008. évi szavazásban azonban már 115-en vettek részt (azaz az elérhető köztestületi tagságnak majdnem a fele a élt a szavazati jogával), amely számottevően meghaladja a három évvel korábbi 72 főt.

7. A Közgazdaságtudományi Bizottságban folyamatosan érvényesült a regionális szempont, a fővároson kívüli kutatóhelyek, így Pécs, Szeged, Debrecen és Veszprém folyamatos képviselete.

8. A Közgazdaságtudományi Bizottság és a IX. Osztály között a kapcsolat és az információáramlás rendszeres volt.

Gyengeségek. 1. Nem a Közgazdaságtudományi Bizottság hatásköre, de az akadémiai információhálózat (köztük a köztestületi adatbázis) fejlettségét minősíti, hogy a 300 főt meghaladó számú köztestületi tag közül csak 170-180 elérhető. A holt lelkek aránya az adatbázisban még mindig jelentős, bár csökkent. A jövőben bizonyára nem lehet a postai levelezés módszerére visszatérni, holott ez a reprezentativitást érintő kérdés.

2. Igen változó volt a Közgazdaságtudományi Bizottság programjai iránti érdeklődés és a választott tagok részvétele is.

3. Csekély maradt az egyes iskolák és kutatási területek közti párbeszéd.

4. Mindezeket megjelenítve a Közgazdaságtudományi Bizottság jegyezte *Közigazdasági Szemle* és az ugyancsak akadémiai lap, *Acta Oeconomica* recenziós rovata szerény, a hazai szerzőktől mindkét fórumon sok az egyetlen hivatkozást sem kiváltó közlemény.

5. Az MTA elnökségének és közgyűlésének többszöri kezdeményezése ellenére sincs megoldva a 35 év alattiak, a PhD-nemzedék bevonása az akadémiai közéletbe és a köztestületbe. A korábbi automatikus beléptetés nyilván nem járható út, de ezen sürgősen segíteni kell, különösen a doktori iskolákban aktív közgazdaságtudományi bizottsági tagok révén.

Személyi döntések. A Közgazdaságtudományi Bizottság 20 megválasztott köztestületi tagján túl az akadémikusok, amennyiben ezt igénylik, automatikusan tagjai a bizottságnak. A IX. Osztály akadémikus tagjai közül a következők jelezték érdekeltségüket a Közgazdaságtudományi Bizottság munkájában a 2008–2010-es időszakra: *Bélyácz Iván, Csaba László, Erdős Tibor, Mátyás Antal, Palánkai Tibor, Simai Mihály* és *Zalai Ernő*. A választott tagok listáját és a szavazatszámokat/helyezéseket Darvas Zsoltnak, a bizottság leköszönő titkárnak a köztestület tagjaihoz intézett 2008. szeptember 17-i körlevele tartalmazza.

A 20 tagú bizottságból 16-an jelen voltak az alakuló ülésen, vagyis a határozatképesség fennállt. A fenti beszámolót az ülés tudomásul vette azzal, hogy felhívja a figyelmet a köztestületi adatbázis karbantartásában és a köztestület működtetésében az MTA titkárságára háruló feladatokra.

A Közgazdaságtudományi Bizottság titkos szavazással választotta meg új tisztségviselőit (szavazószámláló bizottság: *Halpern László* és *Csaba László*). Egyhangúan elnökké választották *Simonovits András*t (DSc, Közgazdaságtudományi Intézet, Közép-európai Egyetem és Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem), és titkárrá *Szanyi Miklóst* (PhD, Világgazdasági Kutatóintézet és Debreceni Egyetem). 14-14-14 szavazattal társelnökké választották *Darvas Zsoltot, Király Júliát* és *Szabó Katalint*.